

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző:

Cím: *Háborus játékok a Városligetben.*

Forrás: *Bpesti hírlap*

Bp.

1915 X/2

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.) (Oldal)

Osztályozás

Tárgy

796(064.5)

Hely

Idő

"1915"

Személy

Háborus játékok a Városligetben.

— A katonai sportünnep főpróbája. —

Budapest, okt. 1.

A költők és írók fantáziáját kétségtelenül megtermékenyíti a háboru. A művészlélek képzelete végigszalad a harctereken, fölragadja a kifejező mozzanatokat, hogy versben, prózában, darabban föl- dolgozván, a közönség elé tárja tanítás, okulás, vagy szórakozás okából. Ma délután egy nagyszerű háborus darabnak voltunk a tanúi. Modern, háborus színjátéknak, a melynek valódi hősök a szereplői és a melynek nem imitáltak a diszletei. Minden igazi a darabban, a melynek egyetlen cselekménye az idegeket lázban tartó, lelkesedést és könyvet, örömet és bubánatot szülő — háboru. Igazi a katona, a vezér, az ágyuszó, a puskaüz, az akna, a bomba, a páncélos autó, a géppuska és igazi művész-zseni, a ki a darabot komponálta, szervezte és rendezte — *Marenzi* Ferenc gróf gyalogsági tábornok, Budapest katonai parancsnoka.

A daliás generális, a kibén a katonai és a polgári erények nagyszerű harmóniában élnek, óriás hivatali elfoglaltsága mellett időt tud magának teremteni arra is, hogy ne csak a főváros katonai vezérletét lássa el, de résztvegyen a társadalom munkájában is. Nevével találkozzunk minden mozgalomban, a mit a társadalom szíve irányít és *Marenzi* gróf ott van mindenütt, a hol arról van szó, hogy enyhítsünk a hősök sorsán és szárítsuk föl a könyveket, a melyeket a háboru fakaszt. *Marenzi* tábornoknak támadt az ötlete, hogy a jótekonyság jegyében be kell mutatni a fővárosi közönségnek mindent, a mi a harctereken történik.

Mindent, a mi szép és értékes, a mit az emberi ügyesség, a fegyvermezezség, a fizikum produkálni tud és a mit a technika megteremtett, *Marenzi* gróf eszméje testet öltött és vasárnap, meg hétfőn, október 3-án és 4-én Budapest népe elmerülhet a harci látványosságok színes képeinek káprázatos sorozatában.

Az Erzsébet királyné-uton lévő üggetőverseny-társágon mutatták be ma a sajtónak, a katonaságnak és a diákságnak a háborus játékokat. A verősenyter belső részében hatalmas várrészlet, árkok, sáncok, ágyuk, földőzekek és hidak jelképezték a háborus színpadot. Rendkívül ügyesen, valóságos harctérre nézőtárságról végtelenül kedves kóp mosolygott be a pályára. Az első tribünön a katonatisztek, a Ludovika és a hadapródiskola növendékei foglaltak helyet, soraikban a meghívott előkelőségekkel. Itt csöndes, komoly hangulat uralkodott, mint a szín- házban azokon a helyeken, a honnan a kritikusok nézik a soraikból való író darabjának a főpróbáját. A tiszték és, a kardbojtnak rövidesen jogos viselői, a szakértő szemével nézték az eseményeket. Odaát, a második helyen, a tanulóiifjúság ezrei szorongtak.

A fiatalok a lelküket nyitották meg a puska- ágyu hangjára, őket a lelkesedés tüzelte. Volt ma egy hely, a honnan tüzben égő szemek villogtak a lánivalókra. A pálya tulsó oldalán sok-sok vité csaták tüzeit átélte, lábbadozó és rokkant harc nézte a vitézi tornát . . .

Két óraker kezdődött a háborus ünnep. A katonai zenekar rézendített egy tüzes indóra és mintha láthatatlan kezek rendezték volna megjelent a pálya mellett vonuló vasuti sín- páron vonat. A kocsik ablakaiban katonák alak-

túnt elő s a hogy a diákság ezt észrevette, az éljen- zés dörgése viharzott végig a Városligeten. Nyitány- nak roppant bájos jelenet volt ez, a mi a lelkesedés lángját ébresztette a gyorsan hevülő fiatalságban. Lelkesedésre, éljenzésre csaknem percenkint volt ok és alkalom a délután folyamán, mert a program gyorsan pergett és egyik szám izgatóbb és érdeke- sebb volt a másiknál.

A 32. és 38. gyalogosezred pótzászlóaljaiból válogatott csapat szabadyakorlata nyitotta meg a harcos mutatványok sorát. Zenezóra gyakorlatoz- tak a katonák s ez a mutatvány inkább tornázás volt, mint háborus produkció. A komoly dolgok ezután következtek. A háttérből egyszerre kerékpá- ros csapat száguldott a színre. Alig vettük észre ér- kezésüket, szempillantás alatt leugrottak gépeikről, földre vetették magukat és riasztó puskatűzet adtak. A budapesti önkéntes kerékpáros század mutatta be, miként támadja a meglepetésszerűen fölbukkanó el- lenséget. *Brandenstein* báró százados vezette a nagy tetszést aratott gyakorlatot, a melynek befejezéséül a hatvan főből álló csapat négyes, majd kettős ren- dekbe zárkozva elvonult. A derűtlenség morajlása zu- gott végig a nézők soraiban, a mikor a 32. és 38. gyalogosezred, az 1. és 3. bosnyák gyalogosezred, a 24. tábori vadászászlóalj és az 1., 29. és 30. hon- védgyalogosezred négy-négy embere bemutalta, mint hatol keresztül a gyalogság minden akadályon, ár- kon, bokron, falon és lyukon. Ez a szám verseny is volt és az elsőnek beérkező ezüst érmet nyert. Most *Scerbacite* főhadnagy vitézeire került a sor. A gya- logsági szuronyvivást, a szurony használatát a ro- hamban és a kizitusában mutatták be. A gyakor- latban résztvevők fejjvédőt viselnek, a szurony végére gomb van erősítve, baj tehát nem történhetik, ha a

Szerző

Cím

játékban el is ragadják magukat a fiúk és erősebben össze is csapnak. A kizártsát oly pompásan csinálták, hogy szinte föllélegzett az ember, a mikor vége volt. A közelharcnak borzalmait lehetetlen volt át nem érezni.

A háboru szörnyüségének az érzése csak elhatalmasodott a szemléletben, a honvéd kerékpáros géppuskás osztag gyakorlataitól. Az ellenségen való rajtaütést mutatta be ez a csapat csak két géppuska okáda a tüzet, mégis az egész környék visszhangzott a fegyverropogás zajától.

A gyalogságtól és kerékpárosoktól a lovasság vette át a szerepet. Elsőben az első honvédhuszárezred huszonöt embere vágatott elő s tüzzel ütött rajta az ellenségen. A vörös ördögököt riadó taps fogadta, de *Szelce* százados huszárjai ki is érdemelték az ovációt. Villámgyorsan végezték a dolgukat. Mint a nyil repültek ki a nyeregből, vetették el magukat a földön, tüzeltek karabélyukból és fél perc sem tellett bele, már ismét fölpattantak lovaikra, a melyekkel közben földött helyre lovagolt hét huszár és vissza is hozott gazdáikhoz. A Vilmos-huszárok tizennyolc lovasa vívást mutatott be lóháton. Vértjűkben és fejevédőkben úgy festettek a szép huszárok, mintha a régi lovagkor hősei léptek volna ki a történelem fakó lapjaiból. *Fanta* százados dirigálta őket s nagy sikerük az ő dicsősége is. *Tvardy* százados vezényszavára gyutaclövést, céllövést, mozgó célra való lövést és sötétben való tüzelést végeztek a katonák.

Rövid szünet után programon kívüli szám, a hadikutyák bemutatása következett. A hadi és egészségügyi kutyavezető kurzus kutyái ejtették csodálkozásba a közönséget. *Witzelhuber* doktor és *Rosenberg* főhadnagy nagyszerű idomítását és a kutyáknak megbecsülhetetlen hasznosságát láttuk a mutatványokban. Az okossemű ebek együtt harcolnak gazdájukkal, fölkeresik a sebesülteket, kiszimatolják és megragadják az ellenséget, nyomravezetik a mi katonáinkat, a kiknek valóságga mentői a harc-téren. Nagy derűtség kísérte azt a produkciót.

Közp. nyomt. XX. cs. 81. sz.

a melyben a kutya elfogja a bozontos süvegű kozá-lókot, a melyben hasoncsuszva követi gazdáját, őrzi a foglyul esett ellenséget és a melyben fölbreszti az ellenség közeledésekor alvó magyar katonát. Azemély hadikutyának tanulságos, óriás tetszést aratott mutatványai végeztével, a háboru leghatásosabb és egyuttal legfélelmetesebb mozzanatai játszódtak le. A várostom lefolyása volt a legizgalmasabb része a játéknak. Aknamező robbantással kezdődött ez a fejezet a zután a drótkadályon, farkasverem való áthátlás, rohamoszlopok előnyomulása, áthátlás a várakokon létrák és póznák segítségével következett és végül az ostromló sereg megvívta a várat. Az izgató akciót a közönség lélegzetét visszafojtva nézte végig és frenetikus tapsban tört ki, a mikor a magyar és az osztrák lobogót kitézték a vár fokán.

A várostrom vezetője *Müller* főhadnagy. A utászok hadihidat vertek rövid percek alatt, az ár kászok srappeltől védett lövőárkot készítettek és táv-író-állomással fölszerelt megfigyelő-állást építettek az utászok hidat robbantottak, a honvédség csapat utászai kézi gránátokat hajítottak, a gyalogság föltételezett tüzből fekvő helyzetben és tüzbiztos terepen álló helyzetben beásták magukat. Minden olyan szemképrázató gyorsasággal történt, hogy beleszádült a néző. A fantáziát élénk mozgásba hozta a lovassgéppuskás osztag tüzelése, a melyet *Veres Tibor* százados kommandirozott. Lebilincselők, finomak és elragadóak voltak a tüzérség akciói. *Gasteiger* százados vezetésével a 4. és 7. lovastüzér-osztály, a 10., 11. és 12. tábori ágyusezred, a 4. tábori tarackezred, az első honvéd tábori ágyusezred önkéntesei mutatták be harci készségüket. Frappáns hatást keltett a 4. és 7. lovastüzér-osztály és első honvéd tábori ágyusezred önkénteseinek hajtóiskolája, valamint a vágóban felvonuló lovastüzér-szakszának támadás visszaverésére irányuló fölvonulása. Hidegvérrel és kecsesen ülték meg repülő paripáikat a derék tüzérönkéntesek.

Pap-Ragály százados és *Jankó* százados csapatai a tábori táviró- és telefon-szolgálat mozzanatait szemléltették és befejezésül *Romanics* százados bemutatta a világ nyolcadik csodáját, a Kateapilga-automobilt, a mely mély szakadékokon és magas dombokon keresztül hatolva vonatja maga után az irtózatos sulyu ágyukat. Még a *Romanics-Fellner* féle páncélos autó száguldott végig a pályán géppuska-tüzelést adván a vélt ellenségre, azután fölhar-sant a Rákóczi-induló és a főpróba közönsége a háborus játék impresszióitól telten megindult a liget árnyékba borult útjain a város felé. *Marenzi* Ferenc gróf tábornok „darabja”, a melynek kitünő rendezője *Kislínger* kapitány és *Stéger* György főhadnagy, kasszadarab lesz, az ügétő-versenyterés tribünjei szüknek fognak bizonyulni a vasárnapi premier közönségének befogadására s a jótékonyág angyalai között vigasság lesz a katonai ünnepnek két napján.

Székesfő városi házinymonda 1913